

Jaarverslag Stichting Farmacie Mondiaal 2021

Inleiding:

Visie

Farmacie Mondiaal onderschrijft de visie van de Verenigde Naties en de World Health Organisation dat iedereen recht heeft op gezondheid en toegang tot essentiële medicijnen. De farmacie, zowel vanuit de producten als de kennis, draagt bij aan de gezondheid van individuen en is daarmee een bijdrage aan het verwezenlijken van het recht op gezondheid.

Missie

Farmacie Mondiaal heeft als missie een bijdrage leveren aan structurele verbetering van de farmaceutische zorg in ontwikkelingslanden. In Nederland heeft de farmacie een zeer hoge graad van ontwikkeling bereikt en beschikt de beroepsgroep van apothekers over een enorme schat aan kennis en kunde. Het behoort tot onze maatschappelijke verantwoordelijkheid dat kennis ook gedeeld wordt met collega's, en via hen naar de individuen, uit de zich ontwikkelende landen.

Strategie

Farmacie Mondiaal heeft een primaire focus op kennisoverdracht en het stimuleren van de zelfredzaamheid. Wij doen dat met name door het ondersteunen van kleinschalige projectvormen, waarbij wij de projectleiders persoonlijk kennen. De eindverantwoordelijkheid van de projecten ligt altijd bij de projectleider. De bijdrage van Farmacie Mondiaal kan bestaan uit een financiële donatie, het overdragen van kennis en het met elkaar in contact brengen van mensen binnen ons netwerk. Belangrijk criterium is altijd of er een duurzame verbetering tot stand gebracht kan worden. Daarnaast wil FM het belang van farmaceutische ontwikkelingshulp duiden door samen te werken met de internationale zusterorganisaties, aanwezig te zijn op farmaceutische beroepsbijeenkomsten en websites.

Het bestuur was als volgt samengesteld:

Fred Blokzijl, voorzitter,
Mieke van Hattum, secretaris,
Thijs Balk, penningmeester,
Endiean Prajitno, lid
Blessing Odigie, lid
Erna Berkhof, lid

Het bestuur heeft 5 keer vergaderd. In verband met de Covid-19 pandemie 4 keer telefonisch. In deze vergaderingen is vooral gesproken over de projecten en de daaruit voortvloeiende gevolgen voor activiteiten c.q. donaties.

Projecten

Senegal

Linda de Groot is al vele jaren actief met diverse projecten in Senegal die ondersteunt worden door Farmacie Mondiaal. Zij heeft al vele jaren een goede samenwerking met Michel Mendy, priester van het Bisdom Ziguinchor in het zuiden van Senegal en ook als arts werkzaam in een ziekenhuis in Ziguinchor. Michel Mendy is ook verantwoordelijk voor een groot aantal gezondheidsposten in de regio en voor de scholing van de medewerkers.

Sinds 2020 sponsoren we jaarlijks een aantal medewerkers van de posten om ze de mogelijkheid te geven om de basisopleiding tot apothekersassistente te volgen. De opleiding wordt verzorgd door het Institut Supérieur de Promotion de la Santé in Ziguinchor. Het is een fulltime opleiding van een jaar en de kosten bedragen ca € 1140 per jaar per student. De afgelopen 3 jaar hebben we elk jaar 7 mensen de mogelijkheid geboden om de opleiding te volgen. De duur van de opleiding is 10 maanden. Aan de orde komen o.a. farmacotherapie, administratie, hygiëne, EHBO, wetgeving, omgangskunde en het beroepsgeheim

Door de Covid-19 pandemie is het ook in 2021 niet mogelijk geweest om af te reizen naar Senegal. Toch is men in Senegal ondanks de Covid-19 pandemie in staat geweest om de opleiding door te laten gaan en hebben we opnieuw 7 medewerkers de mogelijkheid geboden de opleiding te volgen

Rwanda

Knowledge Transfer Project Rwanda

In 2021 waren er helaas weinig vorderingen met betrekking tot het Rwanda-project. Het project kreeg helaas niet de aandacht die het verdiende en dit had enerzijds te maken met de Covid-pandemie. Daarnaast was de Rwandese projecteigenaar van werkgever gewisseld waardoor de nadruk niet meer op dit project kwam te liggen.

De draft voor het onderzoeksproject werd geleverd door de Nederlandse studenten en deze draft heeft de potentie om de analytische methodes voor de anthracyclines en taxanen te verbeteren. Hiermee wordt de bepaling de anthracyclines en taxanen in het bloed geoptimaliseerd, wat kan bijdragen aan de verbetering van de behandeling van borst- en cervicale kanker.

Het onderzoek is nog niet officieel bij de autoriteiten aangemeld, want er zijn financiële beperkingen om dit onderzoek op te starten. Zodra er voldoende budget is om het hele project te dekken en er ook lokaal gezocht wordt naar sponsoren, dan zal er zeker een sprong voorwaarts worden gemaakt.

Met de drie Nederlandse deelnemers is afgesproken dat ze de reis naar Rwanda kunnen voortzetten zodra het Rwandese onderzoek bij de lokale autoriteiten is aangemeld, waarna ze het praktische gedeelte uit kunnen voeren in de lokale ziekenhuizen.

Mongolië

In 2021 hebben we ondanks de Covid pandemie onze activiteiten in Mongolië weer opgepakt. Zo hebben we een driedaagse online training georganiseerd voor ongeveer 20 ziekenhuis- en poliklinische apothekers. Deze trainingen werden gegeven door de Nederlandse apothekers

Raymond Brunink en Rob Linde. De trainingen hadden als thema medicatieveiligheid en de professionaliteit en rol van apothekers in een multidisciplinaire team.

EPN

EPN geeft cursussen aan gezondheidswerkers over geneesmiddelen in low and middle income countries.

Website:

We believe access to quality-assured medicines and its rational use is a Right. Access to quality pharmaceutical care is a basic human right. We collaborate with partners to build locally sustainable solutions to access to quality-assure medicines and its rational use to all, in a just and compassionate manner.

Change Begins with the Pharmacists.

Pharmacists complete the patient journey in many facilities. Whether in-patient or out-patient, a pharmacist has intimate conversations with patients and in many cases (especially community pharmacies), they have more interactions with patients. Access to quality-assured medicines and its rational use, begins with the pharmacist and is two fold; first, his/her competence within the pharmaceutical care and systems, and secondly, the ability to relationship build with the patient and communicate the appropriate use of medicines.

De contacten lopen via Richard Mputu.

In 2019 zijn we overeengekomen dat Farmacie Mondiaal € 6000,- doneert gedurende drie jaar ten behoeve van de structurele werkzaamheden en nogmaals € 6000,- om een cursus te ontwikkelen met behulp van Farmacie Mondiaal. In totaal is dit 3600,-. In 2020 is een start gemaakt met een E-learning programma. Studenten uit heel Afrika kunnen hierop intekenen. Dit E-Learning programma is inmiddels flink uitgebreid.

Afgelopen jaar hebben 88 studenten zich geregistreerd. Hiervan hebben 36 studenten minimaal één cursus afgerond en 24 hebben een actieplan gemaakt.

Toegang tot het internet is met name in Nigeria een probleem door de hoge kosten.

Ook blijkt dat de begeleiding van de studenten meer tijd kost dan ingeschat.

Farmacie Mondiaal is gevraagd een bijdrage te leveren aan de toekomstvisie van EPN. In hoeverre wij daar de expertise hebben om dit gestalte te geven valt nog te bezien. Door covid-19 zijn er geen bijeenkomsten geweest.

Oeganda

Bij de Farmacie opleiding aan de Makerere University of Kampala (Uganda) ontbreekt het op dit moment aan apparatuur en kennis om studenten met praktijkonderwijs te scholen in de bereiding van geneesmiddelen. In 2020 is Frans Bosman samen met Henk Schut gestart met hun project om hier verandering in te brengen. Frans Bosman heeft in Uganda gewerkt en heeft veel contacten om dit project tot een succes te maken. Henk Schut verzamelde al jaren ongebruikte bereidingsapparatuur bij apotheken voor Farmacie Mondiaal. Hij heeft al zijn contacten ingezet om

dit nu te gaan doen voor Project Uganda. Samen hebben ze in 2020/2021 een zeecontainer vol aan apparatuur bij elkaar gebracht. De COVID-19 pandemie heeft wat vertraging gegeven, maar uiteindelijk is de container in december 2021 aangekomen in Kampala. In januari is Frans zelf naar Uganda gegaan om te helpen met uitpakken en de installatie van alle apparatuur. De universiteit is erg blij met alle apparatuur. Voor 2022 is de uitdaging om ervoor te zorgen dat de apparatuur ook echt gebruikt kan gaan worden. Hiervoor zullen waarschijnlijk apothekers vanuit Nederland naar Uganda afreizen om onderwijs te geven.

Fondsenwerving

Dit jaar is er geen fysiek najaars- en voorjaarscongres geweest van de KNMP. In 2021 is een nieuw plan geschreven om nieuwe donateurs te werven om de continuïteit van inkomsten via donaties, en daarmee het uitvoeren van projecten, te kunnen blijven garanderen. In het plan is beschreven hoe we meer vaste donateurs kunnen werven, hoe we bedrijven willen betrekken en hoe we het doen van donaties aantrekkelijker willen maken door de mogelijkheid te bieden om een specifiek project te sponsoren. Een eerste voorbeeld hiervan is het betalen van de opleiding van 1 apothekersassistent in Senegal.

Dit jaar is er geen fysiek congres geweest van de KNMP. Fondsenwerving is hierdoor bescheiden geweest. Er is wel een plan gemaakt om donaties te bevorderen. Het komende jaar zal uitwijzen of dit effectief is.

Apparaten

Diverse apotheken stelden apparatuur beschikbaar waarvoor de stichting een goede bestemming heeft weten te vinden. Na een oproep in het Pharmaceutisch Weekblad in februari 2020 is veel apparatuur aangeboden voor het project Oeganda.

Apparatuur die niet gebruikt kan worden in Oeganda is verkocht. De opbrengst is ten goede gekomen aan ditzelfde project.

In 2021 heeft de verkoop van apparatuur € 7450,- opgeleverd.

PR activiteiten

In 2021 heeft FM een geheel nieuwe website en een nieuw modern logo laten maken.

In verband met de coronamaatregelen was het niet gelukt om dit jaar vertegenwoordigd aanwezig te zijn op de KNMP congressen.

Er is in het pharmaceutisch weekblad een interview geweest met de voorzitter van FM, Fred Blokzijl over het project in Senegal, waarbij jaarlijks studenten gesponsord worden in het volgen van een opleiding tot apothekersassistent. Hierbij is ook een oproep gedaan voor sponsors van dit project. Verder zijn er dit jaar twee nieuwsbrieven verschenen met alle actualiteiten met betrekking tot FM in het afgelopen jaar.

Toelichting op de financiële jaarstukken

De onkosten zijn zo laag mogelijk gehouden. De beloning van het bestuur is nihil.

Er is een ruime reserve.

De jaarrekening 2021 wordt, zodra deze is goedgekeurd door het bestuur en de accountant, op onze website geplaatst.

Tot slot

We hebben onze donateurs nodig voor de broodnodige gelden. Wij danken onze donateurs voor hun vertrouwen en bijdragen. Zij zijn onmisbaar.

Bovendien een woord van dank aan de KNMP die onze aanwezigheid op de congresdagen mogelijk maakt en het transport van de stand-koffer verzorgt. We hopen dat we daar snel weer gebruik van kunnen maken.